

Vallomások a művészetről

Beszélgetőest a Magyar Művészeti Akadémia tagjaival az Art Caféban

A hangulatos művészt vendégei **Ráckevei Anna**, Jászai Mari-díjas színművésznő, a debreceni Csokonai Nemzeti Színház igazgatója és **Ferdinandy György**, József Attila-díjas író voltak. Velük **Pécsi Györgyi** kritikus, **Léphaft Pál** karikaturista és **Bicskei Zoltán**, a szervező Regionális Kreatív Műhely igazgatója beszélgetett.

Ferdinandy György, aki az eredetileg meghívott, de időközben lebetegedett **Tamás Menyhért**, ugyancsak József Attila-díjas költő, író és műfordító helyett érkezett városunkba, négy évtizeden át külföldön élt, de mint mondta, a madárlátta kenyéret örömmel hozta haza, mert csak így van értelme hosszú ideig tartó franciaországi és Puerto Rico-i tartózkodásának. Igaz, tette hozzá, az a bizonyos madárlátta kenyér nem sok embert érdekelt Magyarországon, de emiatt egy cseppet sem bánkodik. Három írószövetségnek is tagja, az akadémiai tagságtól azonban elhatárolódott, mondván, túl sokat volt távol ahhoz, hogy ilyen hirtelen felvállalja az Magyar Művészeti Akadémiát. Kívül van ugyan, de odafigyel mindenre és mindenkire, még a kellemetlen dolgokra is megnyerő humorral reagál, ami könyveiben is fellelhető.

– Nagyon sokat tudnék mesélni a múltamról, az elmúlt négy évtized alatt végzett írói munkásságomról, de talán elég annyi, hogy mindig is a velem, a velünk, magyarokkal történtek mozgatták meg a fantáziámat. Bármi is történt velem, bárhol, bármilyen nyelven, hiszen a dolgok nagy részét mégiscsak franciául vagy pedig spanyolul éltem meg, azt én magamban azonnal lefordítottam magyarra és magyarul éltem át, hiszen mindig az a gondolat volt előttem, hogy úgymint magyarul fogom majd megírni.

Pécsi Györgyi kritikus mindkét művész pályáját jól ismeri, műveik és színészi alakításaik tömkelegében otthonosan mozog.

– Nem könnyű ma kritikusnak lenni Magyarországon, ahol évente 4-5 ezer szépirodalmi könyv jelenik meg. Ezt fizikailag is képtelenség lenne elolvasni, így mindenki kiszűri magának, hogy körülbelül mire és kire figyel, milyen irányzatokat, milyen szereplőket kísér fokozott figyelemmel. Ilyen alapon tudok én is most egy időben beszélgetni a színésznővel és az íróval is.

Színésznőnek vagy színházigazgatónak lenni két nagyon különböző dolog. Utóbbi feladatkört alig másfél éve látja el Ráckevei Anna, akire színésznőként számtalan színházi -, film- és tévéfilm-szerepe mellett leginkább Meryl Streep magyar hangjaként emlékezhetünk. A művésznő igazgatóként sem hagyta ott teljesen a világot jelentő deszkákat.

– Komolyabb szerepekre természetesen nem futja az időből, de ebben az évadban egy nagyszerű előadás részese lehettem és lehetek is folyamatosan. **Mészáros Tibor** kollégánk írt egy darabot Tar Sándor József Attila- és Márai Sándor-díjas író novellái alapján, aminek a címe Istent a falra festeni, és ebben lépek én is közönség elé.

A beszélgetés folyamán a művészi szabadság mellett felmerült a kérdés, hol van az élc, hova tűnt a szatíra az irodalmi és más művészi alkotásokból. A karikatúrában kétségtelenül jelen van, vélekedett Léphaft Pál.

– Ha valahol egy kvázi demokrácia vagy egyeduralom van, az mindig alkalmas arra, hogy valamilyen módon, egyfajta szelepként elmondjuk véleményünket arról, aki nem tetszik, lerántuk a leplet azokról, akik úgy gondoljuk, hogy a közélet leple alá bújnak és a valós dolgokat nem mondják el nekünk. Ezért vagyunk karikaturisták.

A Regionális Kreatív Műhely mellett az est társszervezője a József Attila Könyvtár, támogatói pedig a Magyar Művészeti Akadémia, Magyar-kanizsa önkormányzata és az Égtájak Egyesület voltak.

*Bödő Sándor
Fotó: Iván László*